

ГБОУ Республиканский Бурятский Национальный лицей-интернат № 1

РАССМОТРЕНО:
На заседании МО
учителей бурятского
языка и литературы

Руководитель МО:
/М.Б. Мункуева/

СОГЛАСОВАНО:
Заместитель директора
по УВР ГБОУ «РБНЛИ №1»

Зам. Директора по УВР:
/Д.Д.Цыбикова/

УТВЕРЖДАЮ:

Директор ГБОУ
«РБНЛИ №1»

Директор:
/Б.Б. Шойнжонов/

Рабочая программа

Предмет: Буряад хэлэн
Класс: 5

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
протокол № от
«30 августа» 2022 г.

2022– 2023 учебный год

1.Тайлбари бэшэг

Тус программа гүрэнэй Федеральна стандарт, Буряад Республикын Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Буряад дунда хургуулида түрэлхи литература хуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гээшэ. Энэ программа мүнөө үеын ФГОС баримталан, 5-дахи классай «Бэлиг» хэблэлээр гараһан Б.Гомбоев, Б.Будаин, С.Будаинай зохёонон «Буряад хэлэн» гэхэн номдо таарууланхай.

Программын шухала зорилгонь хадаа:

1. Нурагшадай түрэлхи хэлэ үзэлгэ хадаа оршон тойронхи байдалые ойлгоходонь, мүн ород хэлэ болон бэшэшье предметүүдые үзэхэ хэрэгтэнь ехэ туһа хүргэдэг. Гадна нурагшадые болбосоруулха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туһалха арга боломжотой. Ушар тиимэһээ түрэлхи хэлэнэй үүргые саашань улам дээшэлүүлхэ, энэ предмет заалгые, хэшээл бүхэнэй үрэ дүнгые һайжаруулха шухала.
2. Багшын шухала зорилгонуудай нэгэниинь хадаа нурагшадые алдуугүйгөөр, зүбөөр бэшүүлжэ хургаха болоно. Бэшэгэй дүримүүдые, сэглэлтын тэмдэгүүдые үзэхэдөө, нурагшад зүбөөр ойлгоод, тэдээнээ алдуугүйгөөр хэрэглэжэ хураха ёһотой.
3. Түрэлхи хэлые литературатайнь нягта холбоотойгоор зааха хэрэгтэй. Тиихэдээ литературын хэшээлдэ үзэһэн уран зохёолой хэлэ, найруулга, холбоо үгэнүүд, оньһон болон хошоо үгэнүүд, зэргэсүүлгэнүүд, зохид мэдүүлэлнүүд, богонихон текстнүүд гэхэ мэтые буряад хэлэнэй хэшээлнүүдтэ үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.
4. Түрэлхи хэлэ, литературын хэшээлнүүдтэ хэлэлгэ хүгжөөлгэ хараалагданхай. Тиимэһээ изложени болон сочинени бэшэлгэ, хөөрөжэ хургалга гэхэ мэтэ хүдэлмэринүүд дүүргэгдэхэ ёһотой.
5. Буряад хэлэ үзэлгэ бэшэ предметүүдые үзэлгэтэй нягта холбоотой. Жэшээлхэдэ, буряад хэлэндэ түшэглэн, ород хэлэнэй олон ойлгосонуудые нурагшадта ойлгуулжа, хоёрдохи хэлэндэнь хургаха зэргэтэй.
6. Ургажа ябаа үетэндэ эрдэм болбосоролой үндэһэ нууриие гүнзэгыгөөр ба бата бэхээр үгэхэ, тэдэниие ажал дээрэ хэрэглэхэ, дадал шадабаритай болгохо, хүгжэлтын юрэнхы үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ.

2.Программын байгуулга ба удха(102 час)

Эхин классуудта үзэхэнөө дабталга (5 час)

Абяан баүзэгүүд. Аялган ба хашалган үзэгүүд.

Түргэн ба удаан аялганууд. Дифтонгнууд ба йотированна аялганууд.

Хэлэлгын хубинууд: юүмэнэй нэрэ, үйлэ үгэ, тэмдэгэй нэрэ.

Падежнүүдэй залгалтануудыэ зүб бэшэлгэ.

Юрэ хөөрэхэн, асууһан ба идхалан мэдүүлэлнүүдыэ зүбөөр уншалга.

Хэлэн тухай тобшо ойлгосо (2 час)

Литературна буряад хэлэн. Хэлэнэй үүргэ. Нютаг хэлэнүүд.

Фонетикэ, графика, орфоэпи, бэшэгэй дүрим (30 час)

Эхин классуудта үзэхэнөө дабталга.

Буряад хэлэнэй алфавит.

Хэлэлгын абяанууд. Аялган абяануудай илгаа: эмэ (хэлэнэй урдуурхи), эрсэ (хэлэнэй дундуурхи), эрэ (хэлэнэй хойгуурхи). Түргэн, удаан аялганууд, дифтонгнууд.

Аялгануудай тааралдал.

Аялгануудыэ зүб бэшэлгэ. Ээ, эй, уй, үй, ы, э, и аялгануудыэ бэшэхэ дүримүүд.

Хашалганууд, тэдэнэй илгаа: хонгёо ба бүдэху хашалганууд. Хатуу ба зөөлэн хашалганууд.

Йотированна аялганууд.

Фонетическэ шүүлбэри.

Буряад хэлэнэй орфоэпи. Орфоэпиин гол дүримүүд. Хэлэлгын абяануудыэ, үгэнүүдыэ ба тэдэнэй дүрсэнүүдыэ, абтаһан үгэнүүдыэ зүбөөр үгүүлэлгэ.

Илгалан ь тэмдэг.

Үе, үгэ нүүлгэлгэ.

Абтаһан үгэнүүдыэ зүб бэшэлгэ.

Буряадаар бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүд.

Абтаһан үгэнүүдэй һүүлэйн аялгание буряадшалан бэшэхэ дүрим.

Орфографическа толи хэрэглэлгэ.

Лексикологи (10 час)

Буряад хэлэнэй үгын баялиг.

Олон удхатай үгэнүүд ба омонимууд.

Сэхэ ба шэлжэхэн удха.

Синонимууд ба антонимууд.

Үндэхэн буряад ба ондоо хэлэнһээ абтаһан үгэнүүд.

Мэргэжэлтэдэй үгэнүүд.

Нютаг үгэнүүд.

Хуушархан үгэнүүд.

Уласхоорондын үгэнүүд.

Буряад хэлэнэй толинууд.

Үгын бүридэл ба үгын бии бололго (15 час)

Үндэһэн. Үгын нуури.

Үгын залгабари ба залгалта.

Залгабаринуудай хүсөөрүгэнүүдэй бии бололго.

Орёо ба хурямжалһан үгэнүүд. Тэдэниие зүб бэшэлгэ.

Үгэтэй суг бэшэгдэдэг зүйр үгэнүүд.

Анхан нууриин дундахи тодо бэшэ аялгануудые зүб бэшэлгэ.

Үгын бүридэлөөр шүүлбэри.

Синтаксис, хоолойн аялга ба сэглэлтын тэмдэгүүд (15 час)

Холбуулал. Холбуулалай гол ба дулдыданги үгэнүүд.

Мэдүүлэл. Хэлэгдэһэн зорилгоороо мэдүүлэлнүүдэй илгаа: юрэ хөөрэхэн, асууһан, идхәһан.

Аянгалгаараа мэдүүлэлнүүдэй илгаа: шангадхәһан ба шангадхәагүй мэдүүлэлнүүд, тэдэнэй аянгалга.

Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд: нэрлүүлэгшэ ба хэлэгшэ.

Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд: нэмэлтэ, элирхэйлэгшэ ба ушарлагша.

Хураангы ба дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүүд.

Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэл, тэрэнэй сэглэлтын тэмдэгүүд ба аялга.

Хандалга, тэрэнэй сэглэлтын тэмдэгүүд ба аялга.

Причастна ба деепричастна дахуулалнуудтай мэдүүлэлнүүд, тэдэнэй аялга ба сэглэлтын тэмдэгүүд (юрэнхы танилсалга).

Авторай үгын урда ба хойно байһан сэхэ хэлэлгэ, тэдэнэй сэглэлтын тэмдэгүүд ба аялга.

Үгэ андалдалга (диалог), сэглэлтын тэмдэгүүд.

Текст (юрэнхы ойлгосо).

Найруулал тухай юрэнхы ойлгосо.

Хэлэлгын янзанууд: юрэ хөөрэлгэ, зураглалга, бодомжолго.

Үзэхэнөө дабталга (5 час)

Абяан үзэг хоёрой хоорондохы илгаа. Аялган ба хашалган абяанууд. Синонимуудые, антонимуудые, олон удхата үгэнүүдые, омонимуудые мэдүүлэл соо хэрэглэлгэ.

Мэдүүлэлэй шухала ба юрын гэшүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэл.

Диалог тухай дабталга.

Хэлэлгын найруулал тэрэнэй янзанууды дабталга.

Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ (20 час)

Тексты абзацнуудта хубааха шадабари бээлүүлхэ хүдэлмэри.

Түсэб табилга.

Текстын сэдэб элирүүлгэ.

Яряанай ба уран зохёолой найруулга илгах шадабари бээлүүлгэ.

Юрэ хөөрэлгэ, зураглалга ба бодомжолго гэнэн үгүүлэлэй янзануудта хүдэлмэринүүды үнгэргэлгэ.

Уран зохёол, кинофильм, радио болон теледамжуулгануудай удхаар өөрынгөөһанамжа, бодомжолго бэшэхэ шадабари бээлүүлгын хүдэлмэринүүды үнгэргэлгэ.

Зураг хэрэглэжэ гү, али өөрынгөө ажабайдалда болоһон үйлэ хэрэгүүд тухай зохёолго бэшэлгэ.

Юрэ хөөрэхэн, зураглаһан текстын удхаар найруулга (дэлгэрэнгы) бэшэлгэ.

Найруулга, зохёолгонууды бэшэлгэ. Ород хэлэнһээ буряадта оршуулга. Үзэхэн зохёолой удхаар асуудалнуудта тобшо ба дэлгэрэнгы харюунууды үгэлгэ.

3. Календарна-тематическа түсэб

Буриад хэлэн, 5 класс, 1 четверть

№	Хэшээлэ й сэдэб	Сагай хубаар и	Бурагшад ай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дүнгүүд		Шалгалты н түхэлнүүд	Гэрэй даабари	ИКТ хэрэглэ лгэ	Болзор	
				предметнэ	личностно				метапредме тнэ	түсэбө өр
1.	Оролто хэшээл. Хэлэн тухай тошо ойлгосо.	1 час	Индивидуаль на хүдэлмэри- уншалга. Бүлэгөөр хүдэлмэри – литературна буриад хэлэнэй шэнжэнүүдые шүүмжэлхэ. Фронтальна- шалгалтын асуудалнуудта харюусаха. (6 н.)	Э. Дугаровай «Түрэл буриад хэлэмни» гэһэн шүлэг уран уншалга. Литератур на буриад хэлэнэй шэнжэнүү дгэй танилсуул га.	Буриад хэлэнэй удха шанар тухай мэдэсээ үргэдхэхэ. Уншаһан текстынгээ удхаар тошолол хэхэ, һанамжаяа баталха.		§ 1., Э. Дугаровай «Буриад түрэл хэлэмни» сээжэлдэхэ.	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэ лгэ.		
Эхин классуудта үзэһэнөө дабталга. 4 час.										
2.	Абян ба үзэгүүд.	1 час	Индивидуаль на- упражненинүү дые дүүргэхэ(Упр 1-2). Бүлэгөөр хүдэлмэри- зураг хэрэглэн, «Зунай амаралтада»	Абян ба үзэгүүдые илгаруулха Фонетичес кэ шүүлбэри хэхэ.	Ц-Д. Хамаевай «Булагай уһан» гэһэн текст уншахадаа, зүбөөр абяануудые үгүүлхэ, хашалганай зөөлэниие	Текстын гол удха элирүүлхэ, жэшээнүүды е хэрэглэн, харюу үгэхэ.	§ 2., Упр 9, 11 н.	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэ лгэ.		

				уншаха, 16 н). Упр 30, 19 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- «Алтан намар» зураг хэрэглэжэ, зохёолго бэшэхэ.	ческа шэнжэнүү дээрнь илгаруулха	сасуулха, Упр 22 «Намарай зураглал» уранаар уншаха, 16 н).	тодоб? Харюугаа баталха.			
5.	Мэдүүлэл	1 час	Индивидуальн а-упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 33, 21 н, Упр 34). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 35, 22 н. зураг хараад, хөөрөө үргэлжэлүүл хэ. Фронтальна- шалгалтын асуудалнууд та харюусаха. (24 н.)	Үгтэһэн үгэнүүдые мэдүүлэл болгохо, текст ямар мэдүүлэл нүүдхээ бүридэнэб илгаруулха	Мэдүүлэлнү үдые зүбөөр зохёохо, текст ба мэдүүлэлнүү дые илгаруулха.	Упр 32 уншаад, гол удхынь элирүүлхэ, түсэб табиха, эхэ эсэгийн хургаал, захяануудые һанажа абаха, сээжэ элидхэл бэлдэхэ.	Шалгалтын асуудалнууд та харюусаха. Упр 37. (+), 24 н.	§4, упр 36. Шалгалтын диктантда бэлдхэл.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.	
6.	Шалгалтын диктант.	1 час	Шалгалтын диктант.					Шалгалтын диктант грамматиче ска даабаринуудтай.	Урда үзэһэнөө дабтаха.	

7.	Алдуу дээрэ хүдэлмэр и.	1 час	Орфографи чэска ба пунктуацион но алдуунуудаа зүбөөр зааха.				Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Словарна диктантда бэлэдхэл.		
Фонетикэ, графика, орфоэпи, бэшгэй дүрим. Хэлэлгын абяанууд. 30 час.										
8.	Фонетикэ, графика. Хэлэлгын абяанууд.	1 час	Индивидуальн а-уэражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 38., Упр 40, 26 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри-таблицаар хүдэлмэри. (25 н.).	Хэлэнэй абяанууд хоёр ехэ бүлэгтэ хубаарна: аялган ба хашалган гэжэ илгааень дабтаха, бэхижүүлхэ э.	Аялган абяанууд дуунһаа бүридэдэг, харин хашалган абяануудые үгүүлхэдэ, элдэб торолгонууд ушардаг гэнэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Хэлэлгын абяануудые зүбөөр үгүүлхэ. («Бураад хэлээр тестнүүд» упр 6, 5 н.). Үгтэһэн шүлэг уран гоёор уншаха. Орхигдоһон үзэгүүдыень табиха, ямар лирикэдэ хабаатайб элирүүлхэ.		§ 5. Упр 39., 26 н.	«Бураад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.	
9.	Үзэгүүд. Ехэ үзэгүүд.	1 час	Индивидуальн а-уэражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 41, 27 н, Упр 42. 29 н.). Бүлэгөөрхүдэл мэри-Бураад	Бураад хэлэнэй алфавит 36 үзэгүүдһээ бүридэдэг, тэдэниие зүбөөрнэрл эхэ, алфавидаа	Э.Дугаровай «Бураадайм нотагууд» уран гоёор уншаха, нэрлэгдээгүй й нотагуудые нэрлэхэ.	Россияйн бүридэлдэ хэдэ республика нууд ороноб, мэдэхээ нэрлэхэ. Алфавидай	Тусхайта нэрэнүүдые хэрэглэн, мэдүүлэлнү үдые зохёохо. «Минии нотаг» гэнэн	§§6-7, Упр 45, 31 н. (Тусхайта нэрэнүүдые бэшэхэ).	«Бураад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.	

	дые зүб бэшлэг.		нүүдье дүүргэхэ(Упр 67, 40 н, Упр 68.40-41 н.). Бүлгөөр хүдэлмэри-Упр 70, 41 н, тоцконуудай орондо тааруулан бэшэхэ. (41 н.) Фронтальна- (Упр 71, 41 н, үгтэһэн үенүүдээр үгэнүүдые зохёохо.	түрүүшын үедэ бэшэгдэдэг гэһэн дүрим уншаха, ажаглалтад а анхаралаа хандуулха.	даабари 19 н., 2 даабари 19 н. Уй, үй дифтонгнуу дые тааруулан табиха, дүримөө тобшолхо.	уншаха, таабаринуу дые тааха. Упр 74. 41 н. үгэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	(Урид найса уншаха.)		нураха ном хэрэглэ лгэ.	
14	Бэхижүүл гын хэшээл.	1 час	Индивидуальн а- «Бурад хэлээр тестнүүд» 1 даабари 18 н., 2 даабари 18 н. (Ээ, эй дифтонгнууды тааруулан табиха, дүримөө тобшолхо.)	«Бурад хэлээр тестнүүд» 7 даабари 19 н. (Таараха дүрим баримтала н, үгэнүүдые хүсэлдүүл жэ бэшэхэ.)	«Бурад хэлээр тестнүүд» 8 даабари 19 н. (Эдэ үгэнүүдые – ээ, -эй гэһэн 2 бүлэгүүдтэ хубаан бэшэхэ.) Бээ шалгах.	-Ээ, эй; уй, үй аялгануудта й үгэнүүдые хэрэглэн, бишыхан зохёолго бэшэхэ.	Бэхижүүл гын хүдэлмэри.	§ 9 (1,2) дабтаха. (3-3) үгэнүүдые ханаха, 1-1 мэдүүлэл зохёохо.	«Бурад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.	
15 - 16	Х.х.х. Найруулг а «Могой	2 час	Индивидуальн а- үгтэһэн хэһэг	Үгтэһэн хэһэг уншаад,	Хэһэгэй удха хэр зэргэ дамжуулжа	Ч-Р. Намжиловой «Могой ба	Найруулга.	§§ дабтаха. («Бурад арадай		

хүдэлмэр и.		тестнүүд». (Ии- аялгануудыг зүб бэшлэг.) Даабари 1, 3, 20 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Э- и аялгануудыг зүб бэшлэг.) Даабари 1, 2, 20 н. Фронтальна- Даабари 7. 21 н. Ямар мэдүүлэлнүүд соо алдуунууд байнаб? Алдуунуу дыень зааха.	(Ии- ы; аялганууд ыг зүб бэшлэг.) Даабари 2, 20 н. (Хамаанай падежэй залгалтану у дые бэшлэг.)	(Э- и; аялгануудыг зүб бэшлэг.) Даабари 8, 21 н. (Хэрэгтэй аялгануудыг тааруулагты.) Хүдэлмэрие э сэгнэгты.	(Э- и; аялгануудыг зүб бэшлэг.) Даабари 6, 21, «Баабгай». Уншаха. Аялгануудай таарахыень табиха. Баабгай тухай мэдэхээс нэмэхэ.	бүхэндэ 3-3 үгэ һанаха.	һураха ном хэрэглэ лгэ.	
19 Хашалга нууд. Хонгёо ба бүдэхи хашалга нууд.	1 час	Индивидуальн а- § 10 уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр8 9, 48 н, Упр 94, 50 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 96, 51 н, (хонгёо ба бүдэхи хашалгануудыг нь нэрлэхэ).	Упр 93. 50 н. Онһон үгэнүүдые уншаад, удхыень хэлэжэ үгэхэ.	Упр 95, 50 н. Паарна хашалганууд тай үгэнүүдые һанаха.	«Үбэлэй ой соо» гэхэн зурагаар зохёолго бэшэхэ.	§10. Упр 92, 50 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.	
						Словарна диктант. Упр 90., 48 н.		

22	Х.х.х. Творческ о хүдэлмэр и. Багшын үзэмжөөр.	2 час	Даабари 9, 10, 17 н. Фронтальна- Хатуу ба зеелэн хашалганууд. Даабари 1.,17 н. 2, 17 н.	Таабари тааха.	Оршуулгада а зүбөөр мэдүүлэлнүү дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Удхыень тайлбарилха. Һайшаагда һан онһон үгэтэй мэдүүлэл зохёохо. Уншаха.	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	Зохёолго бэшэхэ.	«Бурыад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ. Толи хэрэглэ лгэ.		
23			Индивидуальн а- үгтэһэн хэһэг уншаха.(Ород хэлэнһээ бурыад хэлэн дээрэ оршуулга). Бүлэгөөр хүдэлмэри- зураг сээжээр зураха. Фронтальна- хөөрөө эмхидхэхэ	Ород хэлэнһээ бурыад хэлэн дээрэ оршуулга.	Упр 105 дүүргэхэдээ, хэр зэргэ зүбөөр хэһэнээ шалгаха.	Ц-Ж. Жимбиев «Байгал далай». Упр 109., 58 н. харюугаа тайлбарилха. «Байгал далай баян далай...»	Словарна диктант. Упр 107. 57 н.	§ 11. Упр 111. 59 н.	«Бурыад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		
24	Илгәһан ь тэмдэг.	1 час	Индивидуальн а- § 11 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 106, 57 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 108, 58 н,	Упр 105. Буулгажа бэшэхэдээ, зөөл. ь нэгэ зураха. Илгәһан ь хоёр зураха.	Упр 105 дүүргэхэдээ, хэр зэргэ зүбөөр хэһэнээ шалгаха.						

Багшын үзэмжөөр.		бэшэх. Бүлэгөөр хүдэлмэри-түсэб табиха. Фронтальна-хөөрөө эмхидхэхэ		хайнаар дүүргэхэ.	хэрэглэхэ. Зохёолгодоо тобшолол хэхэ, өөрынгөө хандаса харуулха.		«Орой намар» гэһэн сэдэбтэ мэдүүлэлн үүдые зохёохо.	» сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.	
2. Үгын үе. Үгэ таһалжа бэшэлгэ.	1 час	Индивидуаль на- § 12 дүрим уншаха, упражненинүүд ые дүүргэхэ(Упр 113 (1 хуби), 60 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 113 (2 хуби) 60 н. Фронтальна- (Упр 116. 61 н.)	Упр 114., 60 н. уншаха, илгәһан үгәнүүдые юундэ нүүлгэжэ болохогүйб? Харюугаа баталха.	Доржо Банзаров тухай мэдэсээ үргэдхэхэ.	«Буряд арадай солото гэһэн сэдэбтэ материал суглуулха.	Диктант бэшэлгэ. Упр 115, 61 н. «Саһан», «Байгаа лийн шэнжэлэл»	§ 12, (3-3 мэдүүлэлн үүдые зохёохо, һүүлшын үенүүдые таһалан бэшэхэ.)	«Буря ад хэлэн » сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.	
3. Фонетическэ шүүлбэри.	1 час	Индивидуаль на- фонетическэ шүүлбэрийн дүрим уншаха, упражненинүүд ые дүүргэхэ(Сээжээр фонетическэ шүүлбэри хэхэ) 62 н. Наран, аялга...).	Б. Жанчиловой «Ая гангата таламни...» шүүлг уранаар уншаха, фонетическэ шүүлбэри хэхэ. (Упр 117, 62 н.)	Шүүлгэй бадаг соо юун тухай хэлэгдэнэб? Нютаг тухайгаа хөөрэхэ.	«Минии нютаг» гэһэн сэдэбтэ шүүлг зохёожо туршаха. Уранаар уншаха.	Словарна диктант. Упр (63 н.юрта.)	Шалгалтын асуудалнуу д та харюу бэлдэхэ. (64 н.)	«Буря ад хэлэн » сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.	

6.	Ородоор бэшгэдэг абтаһан үгэнүүд.	1 час	бэшгэһэн үгэнүүдээ шалгаха.) Индивидуальна- § 13 (2) дүрим уншаха, абтаһан үгэнүүд үгэнүүд (Упр 122, 66 н). Фронтальна- Ц- Б. Бадмаевай зохёолһоо абтаһан хэһэг дүүргээд шалгаха. Упр 123. 67 н.	Упражнени нүүдье дүүргэхэ. Упр 122, 123, (66-67 н.)	Упр 125. 67 н. Ц. Будаев «Манай хото» шүлэг уншаха, абтаһан үгэнүүд доогуур зураха.	«Буряд литература» хэрэглэхэ. Серёжа Буда хоёрой тухай нүхэсэл бодомжолго.	Ородоор бэшгэдэ дэг абтаһан үгэнүүд тэй словарна диктант бэшэхэ.	§13. Упр (Ородоор бэшгэдэг абтаһан үгэнүүдтэй мэдүүлэлн үүдые зохёохо).	«Буря ад хэлэн » сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.
7.	Дидактичес ка материалну удаар хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальна- «Буряд хэлээр тестнүүд». (Абтаһан үгэнүүдые зүб бэшэлгэ). Даабари 5, 6, 22 н. Бүлгөөр хүдэлмэри- (Даабари 1, 3, 22 н. Фронтальна- Даабари 2.,22 н. Алдуутай үгэнүүдые заһаад шалгаха.	« Буряд хэлээр тестнүүд». Даабаринуу дые дүүргэхэ. (6, 7).	Даабари 8, 23 н. Мэдүүлэлнүүды е уншаха. Ямар дүрим баримталаг дааб? Харюугаа баримталга.	Абтаһан үгэнүүдые зүбөөр хэрэглэн, холбоо текст бэшэхэ.	Абтаһан үгэнүүд тэй диктант.	§ 13. Урда үзэһенөө дабтаха.	«Буря ад хэлэн » сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.

8.	Абтаһан үгэнүүдэй һүүлэй аялгание буряадшал жа бэшэлгэ.	1 час	Индивидуальная- § 13 (3) дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 129, 70 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри-таблицаар хүдэлмэри (68 н.) Фронтальная- бэшэһэн үгэнүүдээ шалгаха.)	Номоор хүдэлмэри. Упр 127, «Бурятмясо пром». Текст уншаха, абтаһан үгэнүүдэй дүрим тайлбарилха.	Упр 128. 69 н. (Үгэнүүдые буряадшалжа бэшээд, мэдүүлэлнүүдые зохёохо).	Упр 134, «Байгаалин шэнжэлэл» «Хойто Мүльһэтэ океан...». Географиин ном хэрэглэжэ, Хойто Мүльһэтэ океан тухай текст бэшэхэ, шэнжэлгын материал суглуулха.	Словарна диктант. Упр 132, 71 н.	§ 13 (3) анхаралтай гаар уншаха. Упр 137, 73 н.	«Буря ад хэлэн » сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.	
9.	Практическ а хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальная- Номоор Упр хүдэлмэри 131, 71 н; Бүлэгөөр хүдэлмэри- + Класстаа наадаха (72 н.) Фронтальная- Шалгалтын асуудалнууд. (74 н).	Номоор хүдэлмэри. Бээ даагаад хэхэ хүдэлмэри. Упр 138. 74 н. Тестнүүдтэ харюу үгэхэ.	Упр 136. 73 н. Холбоо үгэнүүдые хэрэглэн, мэдүүлэлнүүдые зохёохо. Зохёһон мэдүүлэлнүүдээ уншаха.	«Амта» гэнэн сэдэбтэ магериал хараха. Интернет ресурс хэрэглэхэ.	Упр 135. 73 н. Абтаһан үгэнүүдые түүжэ бэшэхэ.	§ 13. Урда үзэһенөө дабтаха. Шалгалтын асуудалнуу дта харюу бэлдэхэ.	«Буря ад хэлэн » сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.	
Лексикологи. Лексикэ тухай ойлгосо. 10 час.										
10	Лексиколог и Лексикэ тухай ойлгосо. Угын удха.	1 час	Индивидуальная- Номоор хүдэлмэри. § 14 дүрим уншаха, упражнени	Лексикэ тухай ойлгосотой танилсуулга. Номоор хүдэлмэри.	Упр 143, 78 н. Тайлбаринуудые нэгэ үгөөр һэлгэхэ.	Упр 141. Зураг хаража, «Сагаалга ниие угталга» гэнэн хөөрэлдөө эмхидхэхэ. Үгтэһэн		§ 14. Номой һүүлдэ үгтэһэн толи	«Буря ад хэлэн » сахим	

				нүүдье дүүргэхэ(Упр 139, 76 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 140, толи хэрэглэгэ. Фронтальна-бэшэһэн үгэнүүдээ шалгаха.)	Номой һүүлдэ үгтэһэн толи хэрэглэгэ, үгэнүүдэй удха тайлбарилха.		үрээлнүүдые хэрэглэн, амаршалга бэшэхэ.		хэрэглэгэ, үгэнүүдэй удха тайлбарилх а. (4-4 үгэ).	һурах а ном хэрэг лэлгэ.
11	Эхир үгэнүүд.	1 час	Индивидуальна-Номоор хүдэлмэри. § 16 дүрим уншаха, упражнени нүүдье дүүргэхэ(Упр 146, 80 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 147, хэрэглэгэ. Фронтальна-бэшэһэн үгэнүүдээ шалгаха.)	Номоор хүдэлмэри. Упр 145, 79 н. эхир үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	Үгтэһэн онтохонһоо хэһэг уншаад, эхир үгэнүүдые түүжэ бэшэхэ. Упр 144, 79 н.		«Ажал хэжэ хүн болодог, дабажа болодог» онһон үгын удхаар эхир үгэнүүдые хэрэглэн, богонихон зохёолго бэшэхэ.	Творчес ко диктант.	§ 16. Упр 148, 80 н. (Мэдүүлэл нүүдые зохёохо.)	«Буря ад хэлэн » сахим һурах а ном хэрэг лэлгэ.
12-13	Х.х.х. Найруулга . Багшын үзэмжөөр.	2 час	Хэлэлгэ хүгжөөлгын хэшээл. Найруулгын янза – хөөрэлгэ.	Хэлэлгэ хүгжөөлгын хэшээл.	Дэлгэрэнгы найруулга.		Үгтэһэн текстдэ өөрынгөө һанамжа бэшэхэ.	Хэлэлгэ хүгжөөлгын хэшээл.	§ 14-16. Урда үзэһенөө дабтаха.	«Буря ад хэлэн » сахим һурах

14	Олон удхата үгэнүүд.	1 час	Индивидуальная-Ноомор хүдэлмэри. § 17 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 149, 81 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 150, 81 н.	«Бурыад хэлээр тестнүүд». Даабаринуудые дүүргэхэ.(7, 28 н.) Угэнүүдые удхын талаар тааруулах.	Олон удхата үгын удха тайлбарилха. Упр 151, 81 н.	Упр 153, 81 н. Газар гэнэн үгэ ямар удхатайгаар хэрэглэгдэ нэб? Ажаглалта хэхэ. «Бурыад литература» гэнэн ном сооһо олон удхата үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүдые түүжэ бэшэхэ.	§ 17. Упр 152, 81 н.	«Бурыад хэлэн » сахим бурах а ном хэрэг лэлгэ.	
15	Угын сэхэ ба шэлжэнэн удха.	1 час	Индивидуальная-Ноомор хүдэлмэри. § 18 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 154, 82 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 155, 82 н. Фронтальная- упр 155 шалгаха.	Ноомор хүдэлмэри. Упр 156, 83 н. Б. Батоевой «Хабарай хонгё аялгаар...» шүлэг уншаха. Шэлжэнэн удхатай үгэнүүдые олохо.	Упр 157. 83 н. Шэлжэнэн удхатай холбуулал нуудай удхыень тайлбарилха.	«Бурыад хэлээр тестнүүд». «Бурыад үгэнүүдэй удхаараа илгарал». Д-1, 3, 4. (29 н.) «Бурыад литература» гэнэн ном сооһо сэхэ ба шэлжэнэн удхатай үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүдые түүжэ бэшэхэ.	§18. Сэхэ ба шэлжэнэн удхатай үгэнүүдтэй мэдүүлэлн нүүдые түүжэ дые түүжэ бэшэхэ.	«Бурыад хэлэн » сахим бурах а ном хэрэг лэлгэ.	
16	Бэхижүүлгын хэшээл	1 час	Индивидуальная-«Бурыад хэлээр тестнүүд». (Даабари 9, 28 н. Фронтальная- Даабари 10., 29 н.	«Бурыад хэлээр тестнүүд». Даабари 5, 30 н.	Эхир үгэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо. Олон удхата үгэнүүдэй удха тайлбарилха.	«Бурыад литература» гэнэн ном сооһо сэхэ ба шэлжэнэн удхатай үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүдые түүжэ бэшэхэ.	§ 14-18. Урда үзэһенөө дабтаха.	«Бурыад хэлэн » сахим бурах	

17	Омонимүүд	1 час	Индивидуальная- Номоор хүдэлмэри. § 19 дүрим уншаха, упражнени- нүүдье дүүргэхэ (Упр 158, 84 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 159, 84 н.	Номоор хүдэлмэри. Упр 162, 85 н. Буулгажа бэшээд, омонимүүд доогуур зураха.	Г.Г. Чимитовэй бишыхан шүлэгүүдье уншаад, омонимүү- дай удха хэлэхэ. Упр 160., 84 н.	Упр 161, 84 н. Эхэ орон – зөөлэн орон... омонимүүд -тай мэдүүлэл -нүүдье зохёохо. «Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэлгэ.	Текст сооһоо омонимүү- дые илгаруулха	§ 19. (Омони- муудтай мэдүүлэлн үүдье зохёохо.)	«Буриад ад хэлэн » сахим бураха а ном хэрэг- лэлгэ.
18- 19	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	2 час	Индивидуальная- үгтэһэн хэлэг уншаха. (Ород хэлэнһээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга). Бүлэгөөр хүдэлмэри- зураг сээжээр зураха. Фронтальная- хөөрөө эмхидхэхэ.	Ород хэлэнһээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга.	Оршуулга- даа зүбөөр мэдүүлэлнүү-дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхатай, дэлгэрэнгы мэдүүлэл- нүүдье зохёон байгуулха.	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	Зохёолго бэшэхэ.	«Буриад ад хэлэн » сахим бураха а ном хэрэг- лэлгэ. Толи хэрэг- лэлгэ.
20	Шалгалтын хүдэлмэри.	1 час	Фронтальная- шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээ оролдохо.	Үгтэһэн грамматичес ка даабаринуу даа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.	

21	Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Четвертийн дүн гаргалга.	1 час	Индивидуальная-Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Бүлэгөөр хүдэлмэри-Нэмэлтэ даабаринууд-ые дүүргэхэ.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр заһахаяа оролдохо.	Алдуунуудаа заһахадаяа, жэшээнүүд-ые зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.	«Бурыа ад хэлэн» сахим һурах а ном хэрэглэгэ.
----	---	-------	---	------------------------	---------------------------------------	--	------------------------	------------------------	---

5 класс буриад хэлэн 3 четверть

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаар и	Бурагшад ай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дүнгүүд			Шалгалтын түүхэлнүүд	Гэрэй ажал	Болзор	
				предметнэ	личностно	метапредметнэ			Түсэ бөөр	үнэ н
1	Х.х.х. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальная - үгтэһэн хэһэг уншаха. (Ород хэлэнһээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга). Бүлэгөөр хүдэлмэри- зураг сээжээр зураха. Фронтальная- хөөрөө эмхидхэхэ.	Ород хэлэнһээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга.	Оршуулх- даа зүбөөр мэдүүлэлнүү-дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадбари хэрэглэхэ. Удхатай, дэлгэрэнгы мэдүүлэл- нүүдые зохёон байгуулха.	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадбари шалгаха.	Урда үзэһэнөө дабтаха.		
2-3	Синоним, антоним	2 час	Индивидуальная - Номоор хүдэлмэри. § 20, 21 дүрим уншаха, упражнени- нүүдые дүүргэхэ (Упр 163,164 -85 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 167, 86 н.	Номоор хүдэлмэри. Упр168 буулгажа бэшээд, илгааень зааха Упр: 174,175 антоним олохо, доогуурнь зураха.	Хэлэлгэ соогоо синоним, антонимуудые үргэнөөр хэрэглэхээс оролдохо. Угын ноёсэ баяжуулха.	Синоним антонимтай мэдүүлэлнүүдые зохёохо. «Буриад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.	Текст сооһоо илгаруулха.	§ 20, 21 дүрим уншаха Упр:176		

4	Үндэһэн бурад ба абтаһан үгэнүүд.	1 час	Бүлэгөөр хүдэлмэри-Бурыадаар бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүдые бэшэхэ.Индивидуальна-Номоор хүдэлмэри. § 22. «Сквер соо» гһэн текст дээрэ ажал. Фронтальна-бэшһэн үгэнүүдээ шалгах.	Үндэһэн бурад ба абтаһан үгэнүүдые илгаруулжа һураха. Упр:178	Бурыадаар бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүдые хэрэглэжэ, холбоо текст һанаха. Мэдүүлэлнүүдээ зүбөөр зохёохо.	Бурыадаар бэшэгдэ дэг абтаһан үгэнүүдһээ бүридһэн словарна диктант бэшэхэ.	Сээжэ харюу	§ 22 дүрим уншаха Упр:179	
5	Мэргэжэлтэдэ й үгэнүүд.	1 час	Бүлэгөөр хүдэлмэри- § 23 Мэргэжэлтэдэ үгэнүүдые бэшэхэ-Упр: 181. Фронтальна-Мэдүүлэл зохёохо	Мэргэжэлтэдэ үгэнүүдые илгаруулжа һураха. Упр:180	Мэргэжэлтэдэ үгэнүүдые хэрэглэжэ, холбоо текст һанаха Упр:182. Мэдүүлэлнүүдээ зүбөөр зохёохо.	Аман ба бэшэмэл хэлэлгэ соогоо хэрэглэлгэ.	Зохёолго	§ 23 дүрим уншаха Упр:182	
6	Нютаг үгэнүүд.	1 час	Бүлэгөөр хүдэлмэри- § 24. Нютаг үгэнүүдые бэшэхэ. Упр:185.	Нютаг ба литературна үгэнүүдые илгаруулжа һураха-Упр.184	Нютаг үгэнүүдые хэрэглэжэ, холбоо текст һанаха.	Нютаг үгэнүүдые хэлэлгэдээ хэрэглэлгэ	Нютаг үгэнүүдэй толи	§ 24. дүрим уншаха Упр:186	

			Үгэнүүдээ шалгах.		Буряд хэлэнэй толинуудай илгаа үзэхэ, хараха.	Буряд хэлэнэй элдэб толинуудые хэрэглэхэ дадал Упр:195,196.	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээсэ хүгжөөхэ.	Практическа хүдэлмэри	§ 27. дүрим уншаха Упр:197 оршуулха, мэдүүлэл зохёохо	
10	Буряд хэлэнэй толинууд.	1 час	Индивидуальная хүдэлмэри-үгэнүүдые бэшэхэ, толи хэрэглэн ажаллаха.	Буряд хэлэнэй толинуудай илгаа үзэхэ, хараха.	Буряд хэлэнэй толинуудай илгаа үзэхэ, хараха.	Буряд хэлэнэй элдэб толинуудые хэрэглэхэ дадал Упр:195,196.	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээсэ хүгжөөхэ.	Практическа хүдэлмэри	§ 27. дүрим уншаха Упр:197 оршуулха, мэдүүлэл зохёохо	
11-12	Х.х.х. . . Багшын үзэмжөөр.	2 час	Индивидуальная - зохёолго бэшэхэ	Зохёохы шадабарияа үргэдхэхэ.	Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Удхагай, дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүүдые зохёон байгуулха. Урда гараһан сэдбүүдые хэрэглэхэ.	Творческо хүдэлмэри.	Дабтаха	
Үгын бүридэл ба үгын бии бололго. Үндэнэн ба нуури.7 час										
13	Үгын бүридэл ба үгын бии бололго. Үндэнэн ба нуури.	1 час	Индивидуальная - үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ § 28	Үндэнэн ба нуури хоёрой илгаа. Упр:206, 207	Шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ. Упр:209	Шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ. Упр:209	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабарияа үргэдхэхэ.	Бэшэмэл ба сээжэ харюу.	§ 28 дүрим уншаха Упр:213	
14	Үгын залгабари ба залгалта.	1 час	Бүлгөөр- бэе бээе шалгалта Фронтальная- бэшэмэл ба сээжэ харюунууд. § 29	Үгын залгабари ба залгалта илгажа нураха	Шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ. Упр:215, 216	Шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ. Упр:215, 216	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабарияа үргэдхэхэ.	Бэшэмэл ба сээжэ харюу.	§ 29. дүрим уншаха Упр:220 шүүлбэри хэхэ	
15	Бэхжүүлгын хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальная - Номоор	Номоор хүдэлмэри. Бээе	Залгабари хэрэглэн	Залгабари хэрэглэн	Суг хамта хүдэлхэ		Урда үзэһэнөө	

			хүдэлмэри Упр 218 Бүлэгөөр хүдэлмэри- + Фронтальна- шүүлбэри хэхэ	даагаад хэхэ хүдэлмэри. Упр 222. Тест зохёохо.	үгэнүүдыезохёох о, тэдэнэрээ хэрэглэн мэдүүлэлнүүдые бэшэхэ.	шадбарияа үргэдхэхэ.	дабтаха. Шалгалты н асуудалну удта харюу бэлдэхэ.	
16	Орёо ба хуряамжалһан үгэнүүд.	1 час						
17	Үгэтэй суг бэшэгдэдэг зүйр үгэнүүд.	1 час						
18	Анхан нууриин дундахи тодо бэшэ аялганиеи зүб бэшэлгэ.	1 час						
19	Шалгалтын хүдэлмэри.	1 час	Фронтальна- шалгалтын хүдэлмэри.	Даабари хэхэ	Зүбөөр хэхээ оролдохо.	Өөрын хэһэн ажалаа сэгнэхэ дадал үргэдхэхэ	Шалгалтын хүдэлмэри.	
20-21	Творческохүд элмэри. Багшын үзэмжөөр.	2 час	Индивидуальна -найруулга бэшэхэ	Хэлэлгээ хүгжөөлгэ	Удхалан зохёохы шадбарияа һайжаруулха.	Үгтэһэн текстдэ өөрынгөө һанамжа бэшэхэ.	Хэлэлгэ хүгжөөл гын хэшээл.	
Синтаксис. Пунктуаци. Холбуулал. 15 час								
22-23	Холбуулал. Холбуулалай шүүлбэри. Бэхижүүлгэ.	2 час	Индивидуальна - холбуулалай шүүлбэри хэхэ Бүлэгөөр- бэе бээ шалгалга	Тогтомол ба сүлөө холбуулалнууды е илгаруулжа һураха,	Шүүлбэри хэхэ дадал шадбарияа үргэдхэхэ.	Һуралсалай түсэб табича һураха, тэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшэмэл харюу	

			Фронтальна-бэшмэл ба сээжэ харюунууд	шүүлбэри хэхэ дадалтай болохо	Шүүлбэри хэхэ дадал шадбарияа үргэдхэхэ.	Һуралсалай түсэб табижа һураха, гэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшмэл,сээж э харюу		
24	Мэдүүлэл.	1 час	Индивидуальная	Мэдүүлэлнүүды е илгаруулжа					
25	Практическа хүдэлмэри.	1 час	- үгын бүридэлөөр	Һураха,					
26	Хөөрэхэн, асууһан ба идхана мэдүүлэлнүүд	1 час	шүүлбэри хэхэ Бүлэгөөр- бэе бээе шалгалга Фронтальна-бэшмэл ба харюунууд	шүүлбэри хэхэ дадалтай болохо					
27	Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд.	1 час							
28	Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд.	1 час							
29	Бэхжүүлгэ. Багшын үзэмжөөр.	1 час							
30	Шалгалтын диктант.	1 час	Фронтальна-шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээс оролдохо.	Үгтэн грамматическа даабаринуудаа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.		
31	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальная - Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Бүлэгөөр хүдэлмэри-Нэмэлтэ даабаринууды дүүргэхэ.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр заһахаяа оролдохо.	Алдуунуудаа заһахаяа жэшээнүүды зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.		

32-33	Дабталга-бэхижүүлгэ, Четвертин дүн.	2 час	Индивидуальна хэлээр «Буриад хэлээр тестнүүд».	Урда үзэһэн темэнүүдээ бэхижүүлгэ	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээ хүгжөөхэ. Хэлэлгэ ямар болгоноб тайлбарилха.	Бэхижүүлгэ.	
-------	-------------------------------------	-------	--	-----------------------------------	--	--	-------------	--

5 класс буриад хэлэн 4 четверть

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаари	Бурагшад ай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дүнгүүд			Шалгалтын түхэлнүүд	Болзо түсбөөр
				предметнэ	личностно	метапредметнэ		
1	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индив идуальна- үгтэһэн хэһэг уншаха. (Ород хэлэнһээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга). Бүлэгөөр хүдэлмэри- зураг сээжээр Фронтальна- хөөрөө эмхидхэхэ.	Ород хэлэнһээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга.	Оршуулха- даа зүбөөр мэдүүлэлнүү- дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхагай, дэлгэрэнгы мэдүүлэл- нүүдые зохёон байгуулха.	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	
2	Дабталга. Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд.	1 час	Индивидуальна- мэдүүлэлэй гэшүүдээр шүүлбэри хэхэ. (Упр 266, «Ургы һалбарна».)	Мэдүүлэлэй шухала гэшүүдые илгаруулжа	Шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	Һуралсалай түсэб табика һураха, гэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшэмэл, сээжэ харюу	

			Бүлгээр- бэе бээе шалгалга (Х.х.х. Упр 268, 136 н. «Эжын найдэр») Фронтальна-бэшмэл ба сээжэ харюунууд (Зохёолгоёо уншаха, һанамжкаяа хэлэхэ.)	Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд. Нэмэлтэ.	1 час	Индивидуальна-мэдүүлэлэй гэшүүдээр шүүлбэри хэхэ.(Упр 275, 140 н.) Фронтальна-бэшмэл ба сээжэ харюунууд (Упр 276, 140 н.) Бүлгээр хүдэлмэри-мэдүүлэлэй шүүлбэри	Мэдүүлэлэй юрын гэшүүдые илгаруулжа һураха	Шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	Һуралсалай түсэб табижа һураха, гэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшмэл,сээжэ харюу	
3	Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд. Нэмэлтэ.	1 час	Индивидуальна-мэдүүлэлэй гэшүүдээр шүүлбэри хэхэ.(Упр 275, 140 н.) Фронтальна-бэшмэл ба сээжэ харюунууд (Упр 276, 140 н.) Бүлгээр хүдэлмэри-мэдүүлэлэй шүүлбэри	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ.	1 час	Индивидуальна-мэдүүлэлэй гэшүүдээр шүүлбэри хэхэ.(Упр 275, 140 н.) Фронтальна-бэшмэл ба сээжэ харюунууд (Упр 276, 140 н.)	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ. заршам хараадаа абаха.	Мэдүүлэлэй шүүлбэри зүбөөр өөрынгөө мэдэсээе шалгаха	Һураха хэхэ, гэрэнээ мэдэсээе шалгаха	Практическа хүдэлмэри.	
4	Практическа хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальна-мэдүүлэлэй гэшүүдээр шүүлбэри хэхэ.(Упр 275, 140 н.) Фронтальна-бэшмэл ба сээжэ харюунууд (Упр 276, 140 н.)	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ.	1 час	Индивидуальна- (Упр 283, 143 н. Ц. Шагжин.,)Бүлгээр хүдэлмэри-мэдүүлэлэй шүүлбэри (Упр 284, 143 н. Элирхэйлэгшэнүүдые бэшэхэ.)	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	Һураха хэхэ, гэрэнээ мэдэсээе шалгаха	Практическа хүдэлмэри.		
5	Элирхэйлэгшэ.	1 час	Индивидуальна- (Упр 283, 143 н. Ц. Шагжин.,)Бүлгээр хүдэлмэри-мэдүүлэлэй шүүлбэри (Упр 284, 143 н. Элирхэйлэгшэнүүдые бэшэхэ.)	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	1 час	Элирхэйлэгшэ.	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	Һураха хэхэ, гэрэнээ мэдэсээе шалгаха	Һураха хэхэ, гэрэнээ мэдэсээе шалгаха	Бэшмэл,сээжэ харюу	
6	Унарлагна.	1 час	Элирхэйлэгшэнүүдые бэшэхэ.)	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	1 час	Элирхэйлэгшэ.	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	Һураха хэхэ, гэрэнээ мэдэсээе шалгаха	Һураха хэхэ, гэрэнээ мэдэсээе шалгаха	Бэшмэл,сээжэ харюу	

				ойлгосо үргэдхэхэ.					
7	Бэхижүүлгын хэшээл.			Индивидуальна- мэдүүлэлэй гэшүүдээр шүүлбэри хэхэ.(Упр 290, мэдүүлэлэй гэшүүд доогуур зураха.) Бүлэгөөр- бэе бээе шалгалга (Х.х.х. Упр 289, 145 н. мэдүүлэлнүүдые хүсөөжэ бэшэхэ.) Фронтальная-бэе бээе шалгах.	Урда үзэһэн темэнүүдээ бэхижүүлгэ	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Хэлэлгэ соогоо зүбөөр хэрэглэхэ, ямар болгоноб тайлбарилха.	Бэхижүүлгэ.	
8	Х.х.х. Багшын үзэмжөөр.	1 час		Зохёохы шадбарияа үргэдхэхэ.	Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Удхагай, дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүүдые зохёон байгуулха.	Творческо хүдэлмэри.		
9- 10-	Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд.	2 час		Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүдые илгаруулжа һураха	Шүүлбэри хэхэ дадал шадбарияа үргэдхэхэ.	Һуралсалай түсэб табижа һураха, гэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшэмэл,сээжэ харюу		
11- 12	Хандалгагай мэдүүлэлнүүд.	1 час		Хандалгагай мэдүүлэлнүүдые илгаруулжа һураха, сэглэлгын	Гансаараа мун суг хамта хүдэлхэ шадбари олгохо.	Һуралсалай түсэб табижа һураха, гэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшэмэл харюу		

			Фронтальная-бэшмэл ба сээжэ харюунууд	тэмдэгүүдыень зүбөөр табиha.					
13	Практическа хүдэлмэри.	2 час	Индивидуальна- мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ. Фронтальная- бэе бэеэ шалгаха.	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ.	Мэдүүлэлэй шүүлбэрийн заршам хараадаа абаха.	шүүлбэри зүбөөр хээд, өөрынгөө мэдэсэээ шалгаха	Практическа хүдэлмэри.		
14-15	Причастна ба деепричастна дахуулалтай мэдүүлэлнүүд.	2 час	Бүлэгөөр хүдэлмэри- мэдүүлэлэй шүүлбэри	Причастна ба деепричастна дахуулалтай мэдүүлэлнүүдые илгаруулжа нураха	Шүүлбэри хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	Һуралсалай түсэб табижа нураха, гэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшмэл,сээжэ харюу		
16-17	Сэхэ хэлэлгэ.	1 час	Бүлэгөөр хүдэлмэри- сэхэ хэлэлгэтэй мэдүүлэлнүүдые зохёохо	Сэхэ хэлэлгэтэй мэдүүлэлнүүдые илгаруулжа нураха	Схемэ хэхэ дадал шадабарияа үргэдхэхэ.	Һуралсалай түсэб табижа нураха, гэрэнээ хэрэглэхэ	Бэшмэл,сээжэ харюу		
18	Дабталга. Жэл соо үзэһэнөө дабталга. (Фонетикэ,графика, орфоэпи)	1 час	Индивидуальная- «Бураад хэлээр тестнүүд».	Урда үзэһэн темэнүүдээ бэхижүүлгэ	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Үгын баялиг, бэшмэл ба аман хэлэлгээе хүгжөөхэ. Хэлэлгэ ямар болгоноб тайлбарилха.	Бэхижүүлгэ.		
19	Дабталга. Лексикэ.	1 час							
20	Дабталга. Үгын бий бололго. Үгын бүридэл.	1 час							
21	Дабталга. Синтаксис, пунктуаци.	1 час							
22	Дабталга. Жэл соо үзэһэнөө бүридхэл.	1 час							
23	Шалгалтын хүдэлмэри.								

4.Нуралсалай методическа хангалга

1. «Буряад хэлэн», Б.Б. Будаин, Б.Б. Гомбоев, С.Г. Будаин, Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2008 он.
2. «Буряад хэлээр тестнүүд», Б.Б. Гомбоев, Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2008 он.
3. «Буряад хэлээр тестнүүд», Д.Б. Базарова, Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2009 он.
4. «Буряад хэлээр тестнүүд», С.Г. Будаин, Ж.Д. Жамбуева, Я.Ц. Ивахинова, Ц.В. Лубсанова, Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2006 он.
5. «Буряад хэлэн» сахим нураха ном», Улаан-Үдэ, 2006 он, 2012 он.
6. «Буряад хургуулийн програмнууд», «Буряад хэлэн» Y- XI классууд, Д.Б. Базарова, Д.Д. Санжина, Б.Б. Будаин, Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2008 он.
7. «Буряад хэлээр, уншалгаар, буряад литератураар нурагшатай мэдэсэ, шадабари, дадал сэгнэхэ эрилтэ», Ц.Б. Цыренова, Б.Б. Жалсанов., Улаан- Үдэ, «Бэлиг», 2007 он.
8. «Буряад хэлэн болон литератураар дунда хургуулийн нуралсалай заршам», Б-Д. Батоев, Д-Н.Д. Доржиев, С.Ж. Балданов, «Бэлиг», 2004 он.

Шэнэ онол арга:

1. Компьютер
2. Проектор
3. Интерактивна самбар
4. «Буряад хэлээр сахим нураха ном»
5. Буряад уран зохёолой соносохо номой һан (аудиобиблиотека)

Шалгаха хэрэгсэл :

- Шалгалтын асуудалнууд ба даабаринууд;
- М-тест
- Электрон номой тестнүүд

Интернет онол арга:

- <http://www.edu.ru> – Федеральний портал «Российское образование».
- <http://www.edu03.ru/>-Министерство образования и науки РФ
- <http://www.buryadxelen.org>
- <http://www.nomoihan.org>
- <http://www.ict/edu.ru/> - Портал «Информационно-коммуникационные технологии в образовании».
- <http://www.Kpmo.iv-edu.ru/> – Сайт регионального комплексного проекта модернизации образования.
- <http://fcior.edu.ru/> - Федеральный центр информационно-образовательных ресурсов.
- <http://www.rikuo.ru/> – Сайт республиканского института кадров управления и образования.